

VRIENDEN

OOSTENDE

MU.ZEE

Nr. 71

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Emile Bulcke
Affiche 'Ostende Bal Blanc', collectie De Plate,
Inventarisnummer 2017/0762, 70 x 50 cm

jaargang 18 | Driemaandelijks tijdschrift | juli - augustus - september 2017
Identificatienummer: P006345

Afgiftekantoor Oostende 1
Verantw. uitgever: Jacques Mertens, voorzitter | Leon Spilliaertstraat 83 | 8400 Oostende

OOSTENDE

➤ MENSEN EN KUNST

In een vroeger edito schreef ik dat ik mij wilde bezinnen over kunst en werkelijkheid of over de aantrekkingskracht van kunst op mensen. Al googelend stootte ik op de website 'Kunst in huis', een onderneming die metterdaad inspeelt op de aantrekkingskracht die kunst op mensen heeft. Het bedrijf beschouwt het als zijn missie om op een laagdrempelige manier kunstuitlenen en de verkoop van kunstwerken te organiseren met een dubbel doel:

1.

Een veilige experimenteerruimte bieden aan (startende) kunstliefhebbers door hen de kans te geven om in hun vertrouwde omgeving hun interesse, kennis en smaak van de hedendaagse beeldende kunsten te ontwikkelen.

2.

Een springplank bieden aan (startende) kunstenaars om hen te ondersteunen bij hun oeuvre-ontwikkeling.

Verdere details over hoe de onderneming hoopt en erin slaagt deze visie en de praktische maatregelen errond te realiseren, verneemt u door via Google 'Kunst in huis' in te tikken.

De kunstenaars van wie werken worden aangeboden, zijn bijzonder talrijk (misschien een onderwerp voor een volgend edito). Van de meeste kunstenaars zijn er trouwens meerdere werken beschikbaar. Zonder publiciteit te willen maken wil ik toch signaleren dat ook ons goed bekende kunstenaars hun werk aanbieden, onder wie Pol Mara (12 werken), Roger Raveel (9 werken), Marcel Van Maele (5 werken), Jan Vanriet (12 werken) en onze stadsgenoot Yves Velter (85 werken). Ook van Wim Wauman worden drie werken aangeboden. Samen met werk van Katleen Vinck liep er van hem in 2016 een tentoonstelling in het Permekemuseum in Jabbeke, wat toch een blijk van waardering voor zijn kunst is door Mu.ZEE.

Bovendien worden op de website 'Kunst in huis' van iedere kunstenaar enkele beknopte biografische gegevens en preciseringen gegeven over de aard en het karakter van de aangeboden werken: fotografie, beeldhouwwerk, schilderkunst, prints, litho's, stilleven's, thema's, problematiek e.d.

Jacques Mertens
voorzitter

Overzicht activiteiten juni-september 2017

vrijdag 30 juni om 19 uur

geleid bezoek aan de expo 'Het Wilde Westen' in de Venetiaanse Gaanderijen, met daarna de jaarlijkse Garden Party (meer info: p. 6)

zaterdag 29 juli om 15 uur

geleid bezoek aan de expo over Picasso en Miró in Xpo Center Oud-Sint-Jan in Brugge (meer info: p. 8)

zaterdag 16 september om 14 uur

geleid bezoek aan de expo Emile Bulcke in het Stadsmuseum (meer info: p. 9)

Wij gedenken

Op 7 april 2017 is **Mariette Dielman** (85 jaar) overleden. Ze was de echtgenote van ons redactielid Willy Bosschem, vooral bekend als kunstschilder, directeur van de Kunstacademie aan Zee en voor zijn inzet voor het Oostendse cultuurleven, o.a. via het Kursaal. Mariette was de grote steun en toeverlaat van Willy (87 jaar) tijdens de 70 jaar van hun samenzijn in lief en leed.

Op 26 april 2017 overleed ons lid van de Vrienden **Ghislaine Poppe**.

➤ Mariette Dielman

➤ NIEUWE SPILLIAERTEXPO 'TUSSEN EB EN VLOED'

van 10 juni 2017 tot 8 oktober 2017

De derde thematische tentoonstelling in Het Spilliaert Huis (HSH) staat in het teken van de zee (marines, dijk- en strandperspectieven), met een dertigtal werken van Spilliaert uit privécollecties.

De eerste poëtische en eenvoudige composities zijn in lichtgekleurd pastel. Later, rond 1907, markeert Léon Spilliaert duidelijker de horizonlijn in donkere marines, in gewassen Oost-Indische inkt. Toch blijven deze marines eenvoudig en geven ze een indruk van weidsheid en diepte. In de jaren 1920 gebruikt Spilliaert naast aquarel en pastel ook gouache. Midden jaren twintig ontstaan expressieve marines in gesatureerde olieverf.

Wat de dijk- en strandperspectieven betreft, richt Spilliaert zijn blik op het oneindige perspectief van de zuilengalerij

➤ Léon Spilliaert, 'Strandcabine', 1902

en de ronde, gebalde vorm van het Kursaal. De donkere zuilengalerij contrasteert met het strand als lichtgevende partij. Spilliaert experimenteert met rechte lijnigheid en strakke perspectieven in een streven naar onthechting en formele vernieuwing.

Rotonde West - Thermae Palace
Koningin Astridlaan 7, 8400 Oostende
Openingstijden: zie Pro Luce nr 70, p. 11
Reductietarief Vrienden Mu.ZEE: € 4

➤ ONTDEK SPILLIAERT EN ZIJN OOSTENDE TIJDENS EEN DIGITALE ERFGOEDWANDELING

Vanaf eind juni 2017 kan je via de digitale wandeling 'Léon Spilliaert' kennismaken met alle facetten van de schilder Spilliaert, zijn leven en zijn relaties met andere kunstenaars als Permeke en Ensor. Deze digitale wandeling voert je in de rusteloze voetsporen van de kunstenaar. Onderweg ontdek je het Oostende dat de kunstenaar inspireerde voor zijn beste werken. Spilliaert legde ironisch het potsierlijke schouwspel van baadsters in hun lachwekkende zwempakken vast en liet tegelijk de vrije loop aan zijn verbeelding. Vreemde kleureffecten bij vervagend licht en glanzende reflecties van kunstlicht op natte straten zijn terugkerende thema's in zijn werk.

➤ Léon Spilliaert, 'De windstoot', 1904, © Daniël de Kievith, collectie Mu.ZEE

De digitale wandeling 'Léon Spilliaert' kan je volgen door middel van een mobiele app op je eigen smartphone. Op die manier katapulteert deze wandeling je ter plaatse honderd jaar in de tijd terug, naar het Oostende van de schilder. En je hoeft niet van punt A naar B te gaan, maar je kan instappen op eender welk punt in de route.

Installeer vanaf eind juni de gratis app Questl op je smartphone via de Apple App Store (voor iPhone) en via Google Play (voor apparaten met een Android besturingssysteem). Registreer je, druk op de plusknop, kies 'Léon Spilliaert' en laat je leiden.

Ook de digitale wandeling 'Op zeebenen door Oostende', die je door het maritieme verleden van de stad voert, kan je volgen met de mobiele app Questl. Meer informatie vind je op www.oostende.be/erfgoedroutes.

➤ Léon Spilliaert, 'De Koninklijke Galerijen van Oostende', 1908, © KIK-IRPA, Brussel

Toen mij gevraagd werd om dit artikel te schrijven, dacht ik onmiddellijk aan mijn jeugd en de tijd dat de collecties van het Stedelijk Museum van Oostende en De Plate zich nog in het Feest- en Kultuurpaleis (let op de benaming paleis) bevonden. Als kind was ik namelijk vaste klant bij zowel De Plate als het Stedelijk Museum en de stedelijke bibliotheek die zich op het gelijkvloers bevond. Na het bezoek aan een van de musea kocht ik dan gestaag met mijn spaarcenten een publicatie aan de balie.

Ik stelde mij dus, bij het nadenken over het artikel, de vraag: waar zijn al die werken die toen in het Stedelijk Museum hingen? En zou het niet interessant zijn een aantal werken te bespreken die voor het publiek niet meer zichtbaar zijn? Twee van de drie werken die ik gekozen heb, komen dan ook uit de reserve van het museum, want het tweede werk, dat van Jan De Clerck, hangt intussen sinds maart wel in het museum.

Pavillon des Dunes

Als eerste werk heb ik gekozen voor **François-Etienne Musin** (Oostende 1820 – Sint-Joost-ten-Node 1888): **'Haven en Zeedijk van Oostende'**.

François Musin is voor mij een van onze grote marineschilders die tevens in het buitenland bijval kent. Het gekozen werk heeft naast zijn artistieke waarde ook een iconografische betekenis, want het stelt het allereerste houten paviljoen voor dat aan het strand ten westen van Oostende gebouwd werd in opdracht van François Musin. Hij verhuurde het complex, dat bekendstond als het 'Pavillon des Dunes', aan twee neven, Constant en Charles Beerblock, die het uitbaatten. In het paviljoen was er een restaurant, een café, een speelplein en beperkte logiesmogelijkheid. François Musin heeft er niet echt gewoond, maar had er wel een atelier.

In 1865 liet hij het paviljoen drastisch vergroten en ombouwen tot een hotel. Hij verkocht het in 1877. Op deze plaats werd later het hotel Splendid opgetrokken.

↳ François-Etienne Musin, 'Haven en Zeedijk van Oostende'

Als tweede werk heb ik gekozen voor **Jan De Clerck** (Oostende 1881 – Oostende 1962): **'Decemberdag'**. Jan De Clerck staat misschien een beetje in de schaduw van Ensor en Spilliaert, maar is voor mij ook een van de Oostendse toppers en was - althans toch zeker in zijn beginperiode - ook baanbrekend. Denk maar eens aan de werken met de typische streepjestechniek die hij zo goed beheerste. 'Decemberdag' roept bij mij een ongelofelijke diepte op en ook een zekere eenzaamheid, melancholie of 'Sehnsucht' die ook zo typisch is bij de vroege werken van Léon Spilliaert. Zoals bij de 'Witte zee' is het kleurenpalet ook hier zeer beperkt, maar het draagt bij tot die eenzaamheid.

Zwanen

Het derde werk dat ik gekozen heb, is **'Zwanen'** (1904) van **Léon Spilliaert** (Oostende 1881 – Brussel 1946). Ik had de keuze uit verschillende werken uit de reserve, maar ik heb uiteindelijk toch gekozen voor dit werk. Dat Léon Spilliaert een groot kunstenaar is, kan en mag niemand ontkennen.

↳ Jan De Clerck, 'Decemberdag', 1918

↳ Léon Spilliaert, 'Zwanen', 1904

Ik was verwonderd dat dit werk blijkbaar al in 1904 geschilderd werd, maar volgens Anne Adriaens-Pannier en Norbert Hostyn zou het al uit 1900 dateren en onder invloed van de Engelse Arts&Crafts geschilderd zijn.

Van een op het eerste gezicht ogenschijnlijk banaal onderwerp maakt Léon Spilliaert toch een interessante compositie. Overwegend zwart-wit schetst hij de zes sierlijke zwanen met enkele pennentrekken en spaart hij bij de zwanen het papier uit. De kronkelende lijnen die het rimpelende water schetsen, geven het geheel beweging. Het lis loopt in het midden van het werk op twee plaatsen met vijf stengels tot boven uit, breekt het geheel, gaat over van zwart naar een goudkleur en leidt ons naar de enige kleuren in het werk die zich op de achtergrond bevinden en brengen zo diepte in het werk. Mooi in zijn eenvoud.

Patrick Bryon

Hierbij een warme **oproep**: bevrijd deze mooie werken (en andere) uit de reserve, hang ze uit en laat iedereen ervan genieten! Vergeet ook onze nog levende goede Oostendse kunstenaars niet! Zij verdienen het absoluut om waardering en erkenning te krijgen en... misschien ook een plaatsje in ons museum.

Kunst & Poëzie

De Belgische schilder Jan Cox, in 1919 in Den Haag geboren, volgde Grieks-Latijn aan het Barlaeus Gymnasium in Amsterdam: "Mijn eerste lezing van de Ilias gaat terug tot mijn veertiende jaar toen ik Grieks leerde. Toen ik de Ilias later herlas, en dit van het eerste tot het laatste vers, overweldigde de monsterachtigheid en schoonheid van de oorlog mij." Jan Cox overleed vrijwillig in Antwerpen op 7 oktober 1980.

Uit 'De Ilias van Homerus' (Jan Cox, 1975) kozen we 'Hector en Andromache' (acryl op doek, 180 x 130 cm), begeleid door de zesde zang uit de Ilias: Hector en Andromache, vers 400 – 430.

Keuze van beeld en tekst:

Roland Laridon en Femke Simonis

↳ Jan Cox, 'Hector en Andromache', Antwerpen 1975

Andromache

*kwam dicht bij hem staan en haar tranen vloeiden.
Zij vatte Hector innig bij de hand
en zo verwoordde zij wat zij toen voelde:
'Jij bent bezeten! Strijdlust wordt jouw dood.
Met jouw klein kind, met mij rampzalige
heb jij geen medelijden. Weldra ben ik
je weduwe, want weldra doden jou
Achaiërs in gezamenlijke stormloop.
Verlies ik jou, dan zink ik beter weg
onder de aarde. Want vind jij je doodslot,
mij rest geen andere vertroosting, enkel
verdriet. Ik heb geen vader meer, ook geen
dierbare moeder. Door de edele
Achilles werd mijn vader omgebracht
toen hij de mooie stad met hoge poorten,
het Thebe der Kilikiërs, verwoestte. (...)
Mijn moeder, die als koningin regeerde
beneden aan de Plakos, rijk aan wouden,
bracht hij hierheen met wat hij buit gemaakt had,
maar liet haar vrij voor een ontzaglijk losgeld.
Zij stierf een plotse dood in het paleis
van vader door een pijl van Artemis.
Dus, Hector, ben jij nu voor mij een vader,
een moeder, eerbiedwaardig, en een broeder.
Jij bent mijn echtgenoot in volle bloei.
Kom, heb nu meelij, blijf hier op het bolwerk ...*

Uit: Homeros, 'Ilias: wrok in Troje', vert. Patrick Lateur, Atheneum – Polak & Van Gennep, Amsterdam, 2002, p. 172-173.

EXPO 'HET WILDE WESTEN, VAN BUFFALO BILL TOT BOBBEJAAN'

In pro Luce nr. 70, pagina 13, kreeg u al een inleiding op de tentoonstelling met onder meer de opsomming van de kunstenaars die in de expo aan bod komen. In dit artikel zoom ik in op twee kunstenaars die in de expo zijn opgenomen: Tom Liekens en Fred Bervoets.

Tom Liekens (°1977) is curator van de expo, samen met Frank Herreman, gewezen conservator van het Etnografisch Museum in Antwerpen. Liekens is altijd al gefascineerd geweest door het westerngegeven en heeft werken rond dat thema gemaakt. De expo 'Het Wilde Westen' cureren was een logisch, organisch gevolg van die fascinatie.

Tom Liekens, 'Dusk', 2010, 210 x 500 cm

Tom Liekens woont en werkt in Antwerpen en studeerde er in 1999 af aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. In 2006 ontving hij de Camille Huysmansprijs voor Schilderkunst.

Liekens maakt eigenzinnig werk met een eigen beeldtaal waarmee hij een unieke positie inneemt binnen de kunstwereld. In zijn monumentale schilderijen en collages grijpt hij vaak terug naar themata als de dierenwereld, de natuur in haar kunstmatige vorm, sprookjes en films. In het schilderij 'Dusk', waaruit een snede is genomen voor de affiche van de tentoonstelling 'Het Wilde Westen', schilderde Liekens plastic figuurtjes van cowboys en indianen. Hij gebruikt de speelgoedfiguren als artificiële modellen om hun archetypische en iconische kwaliteiten. Door te spelen met de schaal en ze veel groter te schilderen dan ze in werkelijkheid zijn, lijken ze levensecht. De stap naar de legendarische slagvelden als Wounded Knee is niet groot.

De grote formaten leerde hij op de Antwerpse Academie kennen, waar hij in de schildersklas van Fred Bervoets zat. Zelf zegt hij: "Ik houd van schilderkunst die sensationeel is, van datgene dat mensen aantrekt, grijpt, op een positieve of negatieve manier. En dat ze dan in het werk worden gesleurd. Het 'plastische' verhaal is net zo belangrijk als het narratieve. Laat ons zeggen dat je er anekdotische verhalen kunt ontdekken. Maar tegelijkertijd probeer ik het medium verder te onderzoeken en verder te duwen."

Van **Fred Bervoets** zijn drie werken opgenomen in de tentoonstelling: twee etsen met als titel 'Wounded Knee', en een schilderij 'Zelfportret als goudzoeker'.

Fred Bervoets, schilder en graficus, werd geboren in 1942 in Burcht. Hij studeerde aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en het Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen. Hij ontving de Laurent Meeusprijs (1961), de Camiel Huysmansprijs (1963), de Oppenheimerprijs (1966) en de Staatsprijs voor Beeldende Kunst (1991). Hij gaf lange tijd les aan diezelfde Academie en was leermeester van onder anderen Tom Liekens.

Zijn werken zijn een rechtstreekse weerspiegeling van zijn sociale bewogenheid. De kernidee die de grondlaag vormt van elk werk, is meestal een anekdotisch feit van autobiografische aard. Bervoets ziet zichzelf als een verteller, een prentmaker. Hij komt haast altijd zelf in zijn werk voor, soms als cowboy.

Fred Bervoets, 'De dood van een krijger', 1982

Wat krijgt u niet te zien op de expo? Op ons verlanglijstje stond het werk 'Dood van een krijger' van Fred Bervoets dat zich in ons eigen Mu.ZEE bevindt. Het werk meet 320 x 390 cm en was door die grote afmetingen problematisch wat het kunsttransport en toegang tot de tentoonstellingsruimte betreft. Het werk was opgenomen in de overzichtstentoonstelling van 1992 in het PMMK die ere-conservator Willy Van den Bussche samenstelde. Het is een kleurenexplosie rond het tragische thema van het bloedbad dat de native Americans trof. Bervoets reisde in 1989 zelf naar de Nevada-woestijn en Death Valley in de Verenigde Staten.

Martine Meire

Op **vrijdag 30 juni om 19.00 uur** nodigen wij u uit voor een **gratis geleid bezoek** aan de expo. Daarna bieden wij u een glaasje aan op onze befaamde '**Garden Party**'. Inschrijven voor 25 juni: martine.meire@oostende.be of 059 56 20 15 (tijdens de openingstijden van het stadhuis).

Venetiaanse Gaanderijen

TERUGBLIK OP EXPO 'OPGEPAST WERKEN' VAN KAMAGURKA

Op zaterdag 22 april leidde Martine Meire zelf een groep van een dertigtal Vrienden rond, omdat de twee bestelde gidsen niet waren opgedaagd. Ze deed dat uitstekend en efficiënt, met ook wetenswaardigheden over de voorbereiding van de tentoonstelling en een bezoek aan het atelier van Kamagurka op het domein van Marc Coucke.

▶ Martine Meire licht de reeks 'Lazy landscapes' toe: landschappen die zich nestelen in een knusse zetel. © Femke Simonis

Het werk van Kamagurka kan niet anders dan je aan het lachen brengen door de vele kwinkslagen en dubbelzinnigheden in de titels, waardoor ons redactielid, de schilder Willy Bosschem, hem terecht typeert als een 'schilderende cartoonist'.

▶ De Vrienden voor het werk 'MondriHaan', een ludieke titel die voor zich spreekt. © Femke Simonis

Ensoriana

NOGMAALS VERHAEREN OVER ENSOR

In Pro Luce nr. 69 had ik het even over het werk 'James Ensor' door Emile Verhaeren, in 1908 in Brussel verschenen bij de Librairie nationale d'Art & d'Histoire in de 'Collection des Artistes belges contemporains'.

Op zondag 11 december 2016 woonde ik in het Museum voor Schone Kunsten (MSK) in Gent een concert bij van twee jonge kunstenaressen, een pianiste en een zangeres. Het had plaats in het kader van de tentoonstelling 'Verhaeren verbeeld. De schrijver-criticus en de kunst van zijn tijd 1881-1916', van 15 oktober 2016 tot 15 januari 2017 in het MSK.

In de begeleidende bezoekersgids, opgesteld door Johan De Smet, Bruno Fornari en Cathérine Verleysen, worden twee hoofdstukjes aan Verhaeren over Ensor gewijd. Het eerste heet James Ensor, 'dichter en muzikant van kleuren', het tweede James Ensor, 'schilder van maskers'. In zijn publicatie uit 1908 brengt Verhaeren alle aspecten van het oeuvre van Ensor samen, beschrijft en bejubelt ze. In de monografie wordt 'Kinderen aan het ochtendtoilet' als een van Ensors hoofdwerken beschouwd. Na de donkere interieurs en stillevenen zet Ensor een belangrijke stap in wat Verhaeren omschrijft

als 'sa marche vers la clarté'. Het intimistische thema toont ook een tedere Ensor, op het ogenblik dat hij de grote tekeningen 'De aureolen van Christus' maakt.

Deze reeks tekeningen ontstaat op het ogenblik dat Ensors oeuvre een wending neemt. De kunstenaar begint zich omstreeks 1885 toe te leggen op de weergave van maskerades en fantastische, groteske taferelen. Aanvankelijk reageert Emile Verhaeren verbijsterd en nauwelijks begrijpend. In de afkomst van de kunstenaar – Ensor had een Vlaamse moeder en een Engelse vader – vindt Verhaeren een verklaring voor én een aanzet tot de waardering van de door hem vastgestelde tweeledigheid in het oeuvre van de kunstenaar: 'Son milieu flamand lui conseilla la peinture objective, claire, colorée, savoureuse; sa nature anglo-saxonne le poussa vers un art subjectif - apparitions, fantaisies, grotesques, railleries, visions folles et chimériques'. Zijn gehele oeuvre verhoudt zich volgens Verhaeren tot deze twee invalshoeken. Tot daar enkele fragmenten uit de bezoekersgids bij de tentoonstelling 'Verhaeren verbeeld'.

Jacques Mertens

Hier woonde... Emile Bulcke

Onder de titel 'Hier woonde...' willen we een nieuwe rubriek starten waarin we aandacht vragen voor Oostendse gevels met een geschiedenis: bekende Oostendenaars of 'aangespoelden' uit het culturele leven die op een bepaalde plaats in Oostende gewoond of verbleven hebben. We beginnen de reeks met Emile Bulcke, omdat we ook elders in dit nummer deze Oostendse kunstenaar belichten.

Op de hoek van de huidige Spilliaertstraat (tot 1953 de Sint-Petersburgstraat) bevindt zich tegenover het Leopoldpark (in Oostende 'De Hof' genoemd) een roodbakstenen huis, met in de gevel een bronzen

Woonhuis Emile Bulcke © Valère Prinzie

plaquette van kunstschilder-beeldhouwer Emile Bulcke (1875-1963). Er staat niet bij wanneer of hoe lang hij hier gewoond heeft, want Bulcke is weliswaar in Oostende geboren, maar hij heeft van 1904 tot aan zijn dood in Schaarbeek gewoond. Toch zou hij vaak in zijn geboortestad verblijven en had hij een atelier in de Rogierlaan 28. Dat is vlak bij het roodbakstenen huis aan het Leopoldpark. Ik vermoed dus dat hij daar woonde tijdens zijn veelvuldige verblijven in Oostende. Hij exposeerde immers geregeld in het Kursaal en elders in Oostende. Hij maakte ontwerpen voor grote praalstoeten (te zien in het Stadsmuseum) en schilderde een hele reeks burgemeestersportretten (zie backcovertekst).

Het grote drama in het leven van Emile Bulcke was de vroege dood van zijn begaafde dochttertje Dinah, die op 14-jarige leeftijd in 1918 bezweek aan de Spaanse griep. Een blijvende herinnering aan haar is het prachtige, ranke beeld 'De Wind' in het Leopoldpark dat Dinah als een levenslustige jonge vrouw voorstelt.

Emile Bulcke was geen kunstvernieuwer. Hij schilderde veeleer klassieke portretten, waarvan er een aantal op de expo in het Stadsmuseum te bewonderen zijn.

Femke Simonis

Oproep

Als u in Oostende gevels met een geschiedenis kent, d.w.z. over bekende Oostendse of 'aangespoelde' personen uit het culturele leven, wilt u dat dan melden aan redactiesecretaris Femke Simonis?

Contactgegevens: femke.simonis@skynet.be of per telefoon (059 80 45 11) of gsm (0477 58 41 82). Hartelijk dank voor uw medewerking!

Reizen

NAAR PICASSO EN MIRÓ IN BRUGGE OP ZATERDAG 29 JULI (HERINNERING)

In Pro Luce nr. 70, p. 9 hebt u in detail kunnen lezen over onze middaguitstap naar het Xpo Center Oud-Sint-Jan in Brugge waar grafisch werk van Picasso wordt tentoongesteld, samen met werken van zijn tijdgenoot Joan Miró.

Wij spreken daarvoor af op **zaterdag 29 juli om 15 uur** aan de **ingang van Sint-Jan**, Mariastraat 38 in Brugge, voor een rondleiding van 2 uur met gids.

De toegang tot de tentoonstelling, gids inbegrepen, is € 12. **Inschrijven vóór 1 juli** door overschrijving van € 12 op rekening BE16 0012 0908 3374, Vrienden Mu.ZEE, p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende, met de vermelding 'Brugge 29/07'.

Leden-kunstenaars stellen tentoon

➤ 'VUURTORENS' VAN JACKY DE MAEYER BIJ OOSTENDSE LUCHTHAVEN

Sinds eind april 2017 hebben de 'Vuurtorens' van Jacky De Maeyer eindelijk hun vaste bestemming gekregen, op het grote grasveld voor de luchthaven Oostende-Brugge. De beeldengroep bestaat uit drie, meer dan 10m hoge vuurtorens in cortenstaal die de gewesten in België voorstellen.

➤ Jacky De Maeyer , 'Vuurtorens'

➤ KUNSTEXPO'S IN DE STEENSE MOLEN

Onze huisfotograaf Valère Prinzie exposeert samen met Jenny Simons (keramiek) bij Heemkring 't Schorre in de Steense molen, van 25 tot 31 augustus 2017.

➤ BEELDENTUIN MIA MOREAUX

Tussen 30 juli en 28 augustus 2017 opent Mia Moreaux haar beeldentuin voor de jaarlijkse zomertentoonstelling, met haar eigen beelden en die van andere kunstenaars, onder wie Jan Demarets, Helena Schepens, Pieter Baes en Jan Leenknecht.

Openingstijden: zaterdag, zondag, maandag (en ook dinsdag 15 augustus) tussen 14 en 18.30 uur.
Locatie: Eernegemsesteenweg 120, 8460 Oudenburg (Westkerke).
Zie ook: miamoreaux.com

➤ Beeldentuin Mia Moreaux: 'Liberation of the spirit'

Stadsmuseum

➤ GRATIS GELEID BEZOEK AAN DE EXPO EMILE BULCKE 16 SEPTEMBER OM 14 UUR

Nog tot 15 oktober 2017 loopt in het Stadsmuseum de tentoonstelling 'Emile Bulcke, kunstschilder 1875-1963'. Eerder in dit nummer eerden we stadsgenoot Emile Bulcke al met de afbeelding van een van zijn affiches op de cover en met de eerste editie van een nieuwe rubriek 'Hier woonde...'.
Op **zaterdag 16 september om 14 uur** worden de Vrienden van Mu.ZEE in het Stadsmuseum uitgenodigd voor een gratis geleid bezoek aan de expo Emile Bulcke. Onze gids is Dirk Beirens.

De Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate opent na de rondleiding speciaal voor ons het pittoreske Visserscafeetje, zodat er gelegenheid is voor een koffie, thee of ander drankje (bier, frisdrank, cava...).

Voor 1 september 2017 inschrijven bij onze secretaris Johan Van Roose, per mail (johan.vanroose@west-vlaanderen.be) of per gsm (0497 59 55 76).
Locatie: Stadsmuseum, Langestraat 69, Oostende

FRANS MASEREEL EN DE HEDENDAAGSE KUNST: VERZET IN BEELDEN

Nog tot 3 september 2017 loopt in Mu.ZEE de grote Masereeltentoonstelling over het leven en werk van de grote houtsnijder en graficus Frans Masereel (1889-1972). Zijn werk gaat een dialoog aan met hedendaagse kunstenaars uit Europa, het Midden-Oosten, Afrika en Amerika, zoals Philip Aguirre y Otegui, Mary Evans, Anton Kannemeyer, Billie Zangewa en William Kentridge.

Frans Masereel, 'Melancholie', houtsnede, 1924

STEFAN ZWEIG OVER FRANS MASEREEL

bij de Masereeltentoonstelling in Mu.ZEE

Een van de meest gelezen en vertaalde schrijvers van de 20ste eeuw, de Oostenrijker Stefan Zweig (1881-1942), heeft over Masereel geschreven in zijn autobiografie 'De wereld van gisteren' (Privédomein, Arbeiderspers). Dit werk dat na zijn dood verscheen in 1944, mag gezien worden als een van de beste geschreven en meest treffende tijdsbeelden van de periode 1900-1940. Zweig studeerde germanistiek, romaanse kunst en filosofie in Oostenrijk, Frankrijk en Duitsland. Als geëngageerde intellectueel trad Zweig op tegen nationalisme en revanchisme en bracht zijn idee van een geestelijk verenigd Europa naar voren.

Over Masereel deed Stefan Zweig de uitspraak: "Wanneer alles ten gronde zou gaan; alle boeken, monumenten, foto's en verslagen en er bleven slechts de houtsneden die Masereel gedurende tien jaar geschapen heeft gespaard, dan zou men alleen daaruit onze hele hedendaagse wereld kunnen herbouwen." Maar Zweig heeft nog andere lof over Masereel gezongen.

Op het einde van de Eerste Wereldoorlog kwam Zweig in Genève terecht. "In Genève ontmoette ik ook meteen de eerste avond al de kleine groep Fransen en andere buitenlanders die zich verzameld hadden om twee kleine, onafhankelijke kranten, *La Feuille* en *Demain*: P.J. Jouve, Eené Arcos en Frans Masereel. We werden intieme

PERMEKEMUSEUM: HEDWIG HOUBEN & TAMARA VAN SAN

'Theory of forms: The longer and more she pushes, the warmer it gets', onder deze titel loopt van 4 juni tot 5 november 2017 een tentoonstelling van Hedwig Houben (°1983, NL) en Tamara Van San (°1982, BE) over sculpturaliteit in een vormtaal met een unieke textuur, kleur en techniek. Hedwig Houben brengt daarbij ook performances en andere manifestaties waarin de objecten een actieve rol spelen.

Tamara Van San, tentoonstellingszicht van 'Worlds Within Worlds', 2016

vrienden". Wat verder schrijft hij een bewonderende appreciatie voor zijn vriend Masereel: "Wat een heldhaftig leven leidden ze, die jonge Fransen en Belgen! Om te beginnen Frans Masereel, die met zijn houtsneden tegen de verschrikkingen van de oorlog voor onze ogen het onvergankelijke grafische monument voor de oorlog maakte, die onvergetelijke zwart-wit prenten, die wat kracht en woede betreft zelfs niet achterblijven bij Goya's 'Desastres de la guerra'. Dag in dag uit sneed deze stoere man onvermoeibaar nieuwe figuren en scènes uit het stomme hout, de smalle kamer en de keuken waren al volgestapeld met deze houtblokken, maar elke morgen bracht *La Feuille* weer een nieuwe grafische aanklacht van hem; nooit klaagden ze een bepaald land aan, maar altijd alleen onze zelfde gemeenschappelijke vijand, de oorlog. We droomden ervan dat je deze voor iedereen, ook voor de simpelste analfabeet begrijpelijke gruwelijke aanklachten als strooibiljetten uit vliegtuigen zou kunnen afwerpen boven steden en legers, in plaats van bommen; ze zouden, daar ben ik zeker van, een vroeger einde aan de oorlog gemaakt hebben. Maar helaas verschenen ze alleen in dat kleine blaadje *La Feuille*, dat buiten Genève nauwelijks verspreid werd. Alles wat wij zeiden en probeerden, bleef opgesloten binnen de kleine kring in Zwitserland en kreeg pas effect toen het te laat was."

Een aantal houtsneden die Masereel maakte voor *La Feuille*, zijn bewaard gebleven en worden getoond in de tentoonstelling in Mu.ZEE.

Jacques Mertens
voorzitter

LABO ZOMER

VOLWASSENEN MU-ZEE-UM

26 juli
"Metaaldraad-sculpturen"
met Myriam Dekeyser
10 tot 12.30 uur
pop-up mu-zee-um
Van Iseghemlaan 96

9 augustus
"Collage van poëzie, stempels, powertex en verf"
met Doris Klausing
9.30 tot 12 uur
mu-zee-um Romestraat 11A

27 juli
"Monoprints"
10 tot 12.30 uur
pop-up mu-zee-um
Van Iseghemlaan 96

10 augustus
"Klei-deco-knepen"
10 tot 12.30 uur
pop-up mu-zee-um
Van Iseghemlaan 96

Federatie Vrienden Musea van België

VERGADERING VAN DE FEDERATIE VAN VRIENDEN VAN MUSEA IN OOSTENDE

Op 4 mei 2017 werden twintig afgevaardigden van de raad van bestuur van de Federatie van de Vrienden van de Musea van België ontvangen in Mu.ZEE. In de voormiddag had in de aula van Mu.ZEE de statutaire algemene vergadering plaats met deelnemers van Doornik tot Brugge en van Oostende tot Arlon. Het bezoek werd unaniem gewaardeerd en heeft een zeer positieve sfeer voor de vergadering met zich meegebracht.

Vóór de aanvang van de vergadering werden de deelnemers toegesproken door Phillip Van den Bossche, directeur-conservator van Mu.ZEE.

Op verzoek van de voorzitter van de Federatie, de heer Paul Soyeur, om de algemene vergadering in Oostende te laten plaats vinden, nam ik in februari contact met de directie van Mu.ZEE, met het verzoek om de nodige logistieke steun aan dit initiatief te verlenen. Zowel van de directeur als van de Raad van Bestuur van Mu.ZEE kreeg ik onmiddellijk aanmoediging en medewerking voor het gebruik van lokalen en het bezoek aan de collecties

en tentoonstellingen. Eens te meer waren wij blij de Vriendenkring van dit schitterende Mu.ZEE te mogen zijn. 's Middags werd gedineerd in restaurant Café Botteltje en in de namiddag werd onder leiding van mevrouw Malfroot een bezoek gebracht aan de vorig jaar ingerichte Ensor-Spilliaertvleugel en aan de grote en zeer originele Masereeltentoonstelling. Het gaat niet alleen om de kunst van Masereel an sich, maar ook om Masereel als inspirator van hedendaagse kunstenaars, zeg maar 'Masereel in confrontatie'. Mevrouw Malfroot, een enthousiaste gids, kon haar passie voor James Ensor, Léon Spilliaert en Frans Masereel ("een artiest die meer bekendheid verdient" volgens Paul Soyeur) zeer goed overbrengen.

De sfeer tijdens de dag was op zijn minst zonnig te noemen. Onze bijdrage om de vergadering van de Federatie in Oostende te laten plaatsvinden, zal – naar wij verhopen – de verschillende verenigingen van Museumvrienden ertoe aanzetten om niet alleen ons mooie museum, maar ook het overige rijke aanbod van onze cultuurstad te bezoeken, samen met hun leden, die uiteraard ook individueel van harte welkom zijn.

Jacques Mertens
voorzitter

PRO LUCE

Lidmaatschap

Jeugd (tot 22 jaar): 15 euro
Individueel lid: 28 euro
Gezin, samenlevingstarief: 45 euro
Steunend lid: 50 euro
Beschermend lid: 150 euro
Inlichtingen bij de penningmeester Joël Nieuwenhuysse (tel. 059 80 30 61)

Redactieraad

Jacques Mertens (voorzitter), Willy Bosschem, Roland Laridon (stichter-voorzitter), Martine Meire, Valère Prinzie, Femke Simonis (redactiesecretaris).

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdrage.

Logo en emblemata: Willy Bosschem
Druk: Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
T 059 33 33 99, info@lowyck.com
Fotoverantwoording: Valère Prinzie

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 26 juli 1990 (Nr. 11538) en aangepast in het nr. van 15 juli 1999 (Nr. 10699), gewijzigd in het kader van de wet op de v.z.w.'s op 15 januari 2005, gewijzigd op 21 februari 2009 (Nr.11533) en op 22 februari 2014.

Deze vereniging is aangesloten bij de "Federatie van Vrienden der Musea van België" en bij de "Cultuurraad Oostende".

VAN SCHOOTE
n.v.
Verzekeringsadviseurs
Alle verzekeringen

Alfons Pieterslaan 90-92
8400 Oostende
Tel. 059 70 40 54
Fax 059 70 67 72
a.vanschoote@vanschoote.be

Maatschappelijke zetel: p.a. Jacques Mertens, voorzitter
Leon Spilliaertstraat 83, 8400 Oostende

Secretariaat: Johan Van Roose,
Kabeljauwstraat 5, 8460 Oudenburg
johan.vanroose@west-vlaanderen.be of 0497 59 55 76

Penningmeester: Joël Nieuwenhuysse,
jnieuwenhuysse@telenet.be

Bankrelatie Vrienden Mu.ZEE
p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende
IBAN: BE16 0012 0908 3374, BIC: GEBABEBB

Emile Bucke

Emile Bucke ontwierp tal van affiches, onder andere 'Ostende Bal Blanc' dat de cover van Pro Luce siert. De kunstenaar weet op voortreffelijke wijze personen te portretteren en taferelen weer te geven, in een stijl die hem eigen is, wars van alle nieuwe stijlrichtingen die in het begin van de twintigste eeuw opgang maakten. De realistische benadering met oog voor detail vertrekt vanuit het begrip 'schoonheid' en leunt daarom aan bij wat de gegoede klasse veelal verwachtte van kunst.

De conservatief-burgerlijke kunstschilder schilderde op vraag van het Stadsbestuur de burgemeestersportretten, een eerste keer rond 1900, een tweede keer in 1956 want de oorspronkelijke werken werden vernield in 1940 door een Duits bombardement.

De kunstenaar legerde antiek, schilderijen en persoonlijke souvenirs aan de Koninklijke Heem- en Geschiedkundige kring De Plate.

Martine Meire,
directeur-cultuurbeleidscoördinator

Venetiaanse Gaanderijen-Zeedijk Oostende

Art Gallery
DECRAUW

Prinses Clementinaplein 28 | 8400 Oostende
www.decrauw.be | 0473/92.47.38

GOVAERT-QUATACKER
— (LA PIPE) —

Lid van de Koninklijke Kamer van de Antiquairs
en Kunsthandelaars van België
Lid van de Expertenvereniging ARGVS
Gerechtsdeskundige
Schattingen moderne kunst, antiek en Chinese kunst

ROMESTRAAT 3 | 8400 OOSTENDE | 0475 875810
Open op zaterdag en zondag